

KOMMUNLEDNINGSKONTOR

Utredare

Kasper Martinell

KOMMUNSTYRELSEN

2026-01-26

Svar på motion: Medborgerlig insyn i Täby kommuns beslut

Förslag till beslut

*Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta**Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen Medborgerlig insyn i Täby kommuns beslut.*

Sammanfattning

Eva Pethrus (MP) har i en motion tillkommunfullmäktige den 19 maj 2025 föreslagit att Täby kommun ska lämna ut alla allmänna handlingar som enligt OSL¹ är lämpliga att lämna ut, digitalt till invånare utan kostnad. Vidare föreslås att samtliga handlingar ska digitaliseras och att handlingarna ska lämnas ut utan dröjsmål.

Tillsammans med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) reglerar tryckfrihetsförordningen (1949:105) (TF) rätten att ta del av allmänna handlingar. Genom att alla kan ta del av allmänna handlingar kan var och en påverka och vara aktiva i det demokratiska arbetet.

Av 2 kap. 16 § första stycket TF framgår att den som önskar ta del av en allmän handling har rätt att mot en fastställd avgift få en avskrift eller kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut. Kommunen kan tillgodose önskemål om digital kopia av en handling om kommunen anser att det är lämpligt. Bedömning av om det förekommer sekretessreglerade uppgifter i handlingen påverkar lämpligheten. Täby kommun erbjuder möjlighet att ta del av

¹ Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) innehåller bestämmelser om myndigheters och vissa andra organs handläggning vid registrering, utlämnande och övrig hantering av allmänna handlingar.

allmänna handlingar i Täby kommunhus utan kostnad, eller om sökanden önskar, erhålla kopior av handlingarna mot en av kommunfullmäktige fastställd taxa. Avgiften för att ta ut en kopia av en allmän handling avser dock endast självkostnaden för tjänsten. Om begäran avser ett fåtal handlingar (under tio) och det är lämpligt att lämna ut dem i form av digital kopia är utlämnandet avgiftsfritt.

Täby kommun har en handbok för medarbetare som redogör för regelverket i OSL samt TF och som också tydliggör att en begäran om allmän handling från medborgare ska hanteras skyndsamt och prioriteras före annat arbete.

Majoriteten av nämndernas och kommunfullmäktiges beslut publiceras på Täby kommuns hemsida och allmänheten kan därmed ta del av handlingarna digitalt utan att begära ut dem.

Med bakgrund av ovanstående föreslås att motionen avslås.

Ärendet

Eva Pethrus (MP) har i en motion till kommunfullmäktige den 19 maj 2025 föreslagit att Täby kommun ska lämna ut alla allmänna handlingar, som enligt OSL är lämpliga att lämna ut, digitalt till invånare utan kostnad. Vidare föreslås att samtliga handlingar ska digitaliseras och att handlingarna ska lämnas ut utan dröjsmål. Motionären menar att Täby kommun har en process som försvårar för medborgare att ta del av de allmänna handlingarna genom att de behöver besöka kommunhuset för att hämta ut handlingarna.

Tillsammans med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) reglerar tryckfrihetsförordningen (1949:105) (TF) rätten att ta del av allmänna handlingar.

Av 2 kap. 16 § första stycket TF framgår att den som önskar ta del av en allmän handling har rätt att mot en fastställd avgift få en avskrift eller kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut. Samma lagrum anger också att en myndighet inte är skyldig att i större utsträckning än vad som följer av lag lämna ut en upptagning för automatiserad behandling i annan form än utskrift.

Innan en allmän handling lämnas ut görs en sekretessprövning eftersom bestämmelserna i TF och OSL medför att uppgifter som omfattas av sekretess inte ska lämnas ut. Det följer av regelverket att om en handling endast till viss del

omfattas av sekretess, ska dessa uppgifter styrkas över för att möjliggöra att de övriga uppgifterna i den allmänna handlingen lämnas ut.

Det är möjligt att ta del av allmänna handlingar i Täby kommunhus utan kostnad, eller om sökanden önskar, erhålla kopior av handlingarna mot en av kommunfullmäktige fastställd taxa². Avgiften för att ta ut en kopia av en allmän handling avser dock endast självkostnaden för tjänsten. Enligt lag har en myndighet ingen skyldighet att lämna ut en kopia av en allmän handling i en annan form än pappersform. Täby kommun erbjuder dock kopior på allmänna handlingar i både fysiska och digitala format, beroende på lämplighet. Bedömningen av om det kan förekomma sekretessreglerade uppgifter i handlingarna påverkar lämpligheten.

Om begäran avser ett fåtal handlingar (under tio), och det är lämpligt att lämna ut dem i form av digital kopia är utlämnandet avgiftsfritt³. En stor del av begäranden avser färre allmänna handlingar än nio handlingar. Om det är lämpligt att lämna ut en kopia i digital form så innebär det i praktiken att många utlämnanden sker utan någon kostnad för den som begär ut de allmänna handlingarna.

Täby kommun arbetar kontinuerligt med att förankra information angående hur allmänna handlingar ska hanteras inom organisationen. Kommunen har också tagit fram en handbok riktad till medarbetarna i kommunen. Handboken utgår från reglerna i OSL samt TF och tydliggör bland annat att begäran om allmän handling från medborgare enligt lag ska hanteras skyndsamt och prioriteras före annat arbete.

Majoriteten av nämndernas och kommunfullmäktiges beslut publiceras på Täby kommuns hemsida och allmänheten kan därmed ta del av handlingarna digitalt utan att begära ut dem.

Genom att alla kan ta del av allmänna handlingar kan var och en påverka och vara aktiva i det demokratiska arbetet.

² Beslut om Taxa för kopia mm av allmän handling, § 55 kommunfullmäktige 22 april 2025.

³ Om det är lämpligt att lämna ut en digital kopia så anger kommunens dokument Taxa för kopia m.m. av allmän handling att de första nio digitala handlingarna är gratis, den tionde kostar 50 kr, och varje digital handling därutöver kostar 3 kr styck.

Ekonomiska överväganden

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Ann-Charlotte Mann
Chef verksamhetsstöd och utveckling

Bilagor

- Motion, *Medborgerlig insyn i Täby kommuns beslut*, daterad den 19 maj 2025.

Expedieras

Utredare Kasper Martinell